

ALETSCHHORN

Entre el cel i el gel

○ Descens per la vall de Mittelaletsch. Al fons, l'Aletschhorn (4.193 m).

Suïssa, França i Itàlia sumen una norantena de cims de més de 4.000 metres; un rosari de pics que volen tocar el cel dels Alps i que tot alpinista anhela escalar. Alguns d'aquests baluards es defensen de l'assalt humà amb vertiginoses cares nord o arestes afilades. D'altres ho fan amb exagerats pendents de neu o muralles de roca. A l'Oberland suís, però, hi ha una muntanya que es protegeix amb una tècnica ancestral, vestigi d'una era llunyana, com és envoltar-se de glaceres...

Des del Simplon Pass, un dels ports d'alta muntanya que comuniquen Itàlia i Suïssa, el massís de l'Aletschhorn (amb el seu punt culminant de 4.193 m d'altitud) es retalla clarament a l'horitzó, tan a prop que sembla quasi poder-hi arribar en cotxe o, si més no, en telefèric. La realitat no és gaire diferent ja que aquesta zona dels Alps helvètics es caracteritza per la gran quantitat de remuntadors que en faciliten la visita. L'atracció principal no són, però, els cims, sinó la glacera de l'Aletsch, la més llarga i extensa de tota la cadena alpina. Cada any milers de visitants s'hi apropen per admirar-ne la magnificència i les dimensions més que respectables: 23 km de llargada, quasi 4 d'amplada i més de 500 m de gruix. Aquesta sinuosa serp blanca de pell esquerpada rodeja i protegeix el sen-

zill cim de l'Aletschhorn. Senzill perquè, malgrat estar situat a poca distància d'una atracció turística de primer ordre, el seu caràcter solitari s'ha mantingut intacte. Sembla com si els homes, avergonyits per la publicitat que han fet de la glacera, hagin decidit deixar tranquil·les les altures. Òbviament de refugis n'hi ha, però aquests no eviten de cap manera l'esforç necessari per conquerir la muntanya. Sigui quina sigui la via d'ascensió escollida, caldrà preveure-hi moltes hores de camí, inusuals en un cim d'altitud relativament modesta.

Al bell mig de la glacera, envoltats de fred, s'axequen els refugis Konkordia, però des d'aquí l'Aletschhorn presenta només la llarga i complicada cara nord. Pel vessant sud-oest s'ateny

l'acollidora cabana Oberaletschhütte en només 4 h a peu, però des d'aquí al cim el desnivell supera els 1.800 m. Al sud-est, el refugi lliure Mittelaletschbiwak és molt a prop de l'objectiu, però per arribar-hi cal preveure no menys de 6 h i una bona dosi de paciència per trobar el camí. I, un cop dins la construcció, ningú no et serveix el sopar ni t'escalfa el llit...

Els funiculars deixen molt amunt, a més de 2.000 m d'altitud, als prats idíl·lics i assolellats que vigilen la vall de Brig. És la clàssica imatge de postal suïssa, amb el verd, les vaques, les cases de fusta i els cims nevats al fons. Els camins que condueixen a la visió de la glacera són amples, còmodes i travessen sempre algun llogaret o església immaculats. Però en arribar a la

llengua de gel totes les facilitats s'esvaeixen i només els alpinistes decidits s'endinsen al cor del massís. Un cor fred, austre i sense gaire renom. Sense empreses èpiques ni exageracions. Un cor que es conquista amb esforç i voluntat, i que una vegada regalat permet d'admirar un dels millors panorames dels Alps. Ja només per aquest fet la visita seria obligada, però qui viatgi fins a aquest racó de la serralada ha de saber que aquí les distàncies (horitzontals i verticals) es mesuren en quilòmetres i que el temps no coneix el terme de pressa.

Potser és per totes aquestes raons que el massís de l'Aletschhorn ofereix encara una sensació d'aïllament impensable vista la seva posició. No hi ha comitives, ni desfilades, ni principiants. Qui guanya el cim no ho fa per casualitat i, moltes vegades, ni tan sols en multitud. No és estrany doncs ser una de les poques cordades de la jornada i tenir tot el temps per gaudir del moment màgic d'assolir el punt culminant. Cal no oblidar, però, que el retorn és llarg, tant o més que la pujada, i que per sort la civilització queda lluny, lluny...

VESSANT SUD-OEST

Dificultat: tècnicament poc difícil, amb algun pas fàcil d'escalada (II°) en el tram final de la cresta.

Desnivells i horaris:

Pujada: de Belalp al refugi d'Oberaletsch: +900 m i -300 m (4 h); del refugi al cim: +1.800 m i 150 m (8 h).

Baixada: els mateixos desnivells que a la pujada. Els horaris quasi no es redueixen.

De l'estació del funicular de Belalp s'agafa l'ample camí que en direcció NE porta, amb pujades i baixades, a la glacera d'Oberaletsch. Cal travessar-la baixant al fons de la vall i remuntar després un espectacular camí excavat a la roca. Arribats a una suau cresta d'herba s'haurà de girar a l'esquerra (indicacions) i seguir el sender que flanqueja la muntanya fins al refugi d'Oberaletsch.

El dia següent cal sortir molt aviat del refugi, vers el N, i baixar immediatament a la glacera per una via ferrada (atenció si la nit és fosca!). Un cop arribats al llit pedregós es continua cap al N (fites) fins al peu d'una paret rocallosa. S'ha de trobar el sender que la supera, passant entre blocs encastats, i que porta a l'inici de l'espedició que baixa del cim. Cal remuntar-lo, pri-

◉ El coll de l'Aletsch, el cim de Dreieckhorn i al fons el sostre de l'Oberland, el Finsteraarhorn (4.274 m).

mer per llastres de pedra, després per aresta nevada, fins a uns pendents de neu que porten al tram mixt final, el més pendent de tots. El descens s'efectua pel mateix itinerari de pujada.

VESSANT SUD-EST

Dificultat: tècnicament poc difícil, però hi ha una cresta de neu molt afilada, algun pas aïllat de ll^o (roca) i pendents de neu de 45°.

Desnivells i horaris:

Pujada: de Fiescheralp al bivac Mittelaletsch: +1000 m i -200 m (6-7 h); del refugi al cim: +1.200 m (5 h).

Baixada: els mateixos desnivells que a la pujada. Els horaris es redueixen una mica.

De l'estació del funicular de Fiescheralp es pren el camí que en direcció NE porta al túnel (llarg, fosc i humit) que dóna accés als estanys Marjelesee. Des d'aquests es baixa a la gran glacera de l'Aletsch seguint les indicacions que condueixen a uns pendents de roca roja a tocar del gel, que aquí apareix negre i dur. Cal encor-

◉ El refugi d'Oberaletsch, base per a l'ascensió del vessant sud-oest.

dar-se per travessar la glacera i intentar trobar el millor itinerari entre les esquerdes. Normalment cal dirigir-se recte (E) a la base de l'Olmenhorn i girar una mica al S per apropar-se a l'entrada de la vall del Mittelaletschglletscher. S'ha de comptar 1h (si tot va bé!) per travessar la glacera. A l'altre vessant se segueix el corriol poc marcat (direcció SW i després NW) que flanqueja la muntanya i entra a la vall. Des d'aquí el cim és ben visible, però no el refugi. Es remunta la llarga vall, primer pel vessant esquerre (orogràfic) i després pel bell mig de la glacera recoberta de pedres. Es continua fins a trobar el gel i les primeres esquerdes. Des d'aquí ja es veu el bivac, situada a la dreta, sobre una paret vertical. Cal individuar la cascada que baixa del refugi i dirigir-s'hi sense deixar, però, el centre de la glacera. Arribats al punt on el pendent es fa més accentuat, s'ha de trobar la manera de sortir de la glacera i enfilars els pendents rocosos a l'esquerra de la cascada (algunes fites). Un cop superat aquest graó caldrà continuar pujant fins a trobar el

◉ L'alpinista progressa cap al coll i el cim de l'Aletschhorn.

◉ L'aigua de Marjelesee reflecteix el massís de l'Aletschhorn.

◉ El camí excavat a la roca que travessa la vall d'Oberaletsch.

Sortida del sol entre les boires a la vall de Mittelaletsch.

El merescut descans i el gaudi del paisatge suís són el colofó del gran esforç realitzat.

canaló de pedra solta que porta directament al merescut i acollidor bivac.

L'endemà se surt del refugi en direcció NW i es travessen els pendents de roca (atenció si hi ha gel!) intentant trobar el camí que porta de nou a la glacera. Hi ha fites, però és millor no sortir gaire d'hora si no es coneix el camí. Cal encordar-se i remuntar els fàcils pendents de neu fins al coll. Aquí comença la cresta, que se segueix vers el SW. El primer tram és molt afilat (20 cm!) i exposat a fortes ràfegues de vent provinents del gèlid vessant N, que cau 1.300 m avall. Molta atenció! Després l'aresta es torna més amable, amb trams rocósos vers un *plateau* que cal travessar per enfilat el fort pendent (45°) que condueix a la part final de

l'ascensió: una cresta mixta amb algun passatge delicat i forta exposició. El descens es realitza pel mateix itinerari de pujada.

TRAVESSA

Cal agafar els remuntadors fins al mirador sobre Bettmeralp. D'aquí s'ha de davallar pel marcat sender a la glacera, creuar-la en direcció a la vall de Mittelaletsch i arribar al bivac (vegeu l'itinerari precedent). S'ascendeix al cim i es baixa per l'altre vessant, desfent la via SW. Des del refugi d'Oberaletsch es torna a la vall, però en atènyer la cresta d'herba caldrà seguir el camí que porta de nou a la glacera (direcció SE), travessar-la i remuntar els pendents que porten al punt de partença. Cal comptar-hi tres dies. **M**

DADES PRÀCTIQUES

SITUACIÓ I ACCÉS

El cim de l'Aletschhorn es troba al cor del massís de l'Oberland (sud de Suïssa). Per apropar-s'hi cal arribar fins a la població de Brig, en cotxe o en tren. Per a l'ascensió del vessant SW s'ha de pujar a Belalp, per al vessant SE, a Fiescheralp, i per a la travessa s'accedeix a Bettmeralp.

ÈPOCA IDEAL

De mitjan juliol a mitjan setembre, depenent de l'estat de la glacera. Consulteu la previsió meteorològica a www.meteosvizzera.ch.

REFUGIS

- Oberaletschhütte (2.640 m): 60 places. Obert a l'estiu. Tel. 00 41 028 271 767.
- Mittelaletschbiwak (3.015 m): 14 places, sempre obert. Matalassos i mantes. Aigua a les rodalies.

MATERIAL NECESSARI

Grampons, piolet, talabard, corda, casc, material de glacera. Als refugis guardats n'hi ha prou amb un llençol. Al bivac es necessita fogonet, però hi ha matalassos i mantes. No us descuideu la crema solar ni les ulleres de sol!

DIFICULTAT

A totes les vies hi trobarem crestes aèries, però poca dificultat tècnica. Les esquerdes a la glacera són impressionants i cal saber moure's amb traça pel laberint. Trobar el camí del bivac ja és tota una aventura. Totes les ascensions comporten forts desnivells, per tant és imprescindible una molt bona resistència. Els horaris indicats corresponen a una cordada experimentada i ben aclimatada. No infravaloreu la travessa de la glacera ni els desnivells de les ascensions.

BIBLIOGRAFIA I CARTOGRAFIA

- R. GOEDEKE. *4.000 de los Alpes*. Ed. Sua, 1992. Completa guia de viatge amb totes les informacions necessàries per realitzar les vies normals.
- H. DÜMLER; W. BURKHARDT. *Los cuatro mil de los Alpes*. Ed. Desnivel, 1998. Espectacular llibre de gran format amb bones explicacions i fotografies excel·lents.
- *Aletschgletscher*. 1269. Escala 1:25.000. Landeskarte der Schweiz.
- *Finsteraarhorn*. 1249. Esc. 1:25.000. LDS.
- *Jungfrau*. 264 S. Esc. 1:50.000. LDS.

Arnès CORAX
Tan versàtil com tu vulguis.

© Lafouche, M. Dalmasso, J. Chavy

CORAX

Arnès regulable, molt confortable.

Dissenyat per a escalada, alpinisme o via ferrada... Dissenyat per a tu.

PETZL

www.petzl.com/CORAX